

Περιεχόμενα

Κατάλογος Σχημάτων 11

Κατάλογος Πινάκων 19

Πρόλογος 23

Ευχαριστίες 25

Εισαγωγή 29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Τι είναι η ανάπτυξη; Δείκτες και ζητήματα 55

Οι επτά διαστάσεις της ανάπτυξης 56

Εισόδημα και αύξηση του εισοδήματος 61

Φτώχεια και πείνα 67

Ανισότητα και αδικία 71

Ευπάθεια απέναντι στα σοκ 74

Βασικές ανάγκες: Ανθρώπινη ανάπτυξη 79

Η βιωσιμότητα στη χρήση των φυσικών πόρων 85

Ποιότητα ζωής 87

Η ανάπτυξη υπερβαίνει το εισόδημα, αλλά μπορεί η αύξηση του εισοδήματος να επιφέρει ανάπτυξη; 89

Συμπέρασμα: Η ανάπτυξη είναι πολυδιάστατη, άρα μπορούμε να συμφωνήσουμε στο τι είναι; 90

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η κατάσταση της ανάπτυξης 95

Αύξηση εισοδήματος και λέσχη σύγκλισης 96

Φτώχεια και πείνα 102

Ανισότητα 109

Βασικές ανθρώπινες ανάγκες 113

Βιωσιμότητα στη χρήση των πόρων 115

Ποιότητα ζωής 119

Συμπέρασμα 123

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ιστορία της σκέψης στην οικονομική της ανάπτυξης 125

Εισαγωγή: Γιατί έχει σημασία η ιστορία 126

Βασικές αρχές ανάλυσης της ιστορίας της σκέψης στην οικονομική της ανάπτυξης 128

Επιλεγμένες σχολές σκέψης για την ανάπτυξη 129

Η ψηφιακή επανάσταση και το μέλλον της σύγκλισης 149

Συμπέρασμα 151

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Αξιολόγηση των επιπτώσεων των αναπτυξιακών πολιτικών και προγραμμάτων 154

Πώς ξέρουμε τι είναι αυτό που λειτουργεί στην ανάπτυξη; 155

Συστήματα αξιολόγησης 155

Στόχοι και επισκόπηση της αξιολόγησης επιπτώσεων 156

Προκλήσεις της αξιολόγησης επιπτώσεων 157

Πειραματικός σχεδιασμός – ΤΕΔ 159

Μέθοδος αντιστοίχισης για την κατασκευή των ομάδων ελέγχου: Κατά ζεύγη ανάλυση βαθμολογίας τάσης 167

Μέθοδος της διαφοράς στις διαφορές 169

Γενίκευση της προσέγγισης της διαφοράς στις διαφορές: Εξάπλωση με δεδομένα πάνελ 174

Σχεδιασμός ασυνεχούς παλινδρόμησης (ΣΑΠ) 177

Ανάλυση συμβάντων και ανάλυση σοβαρότητας συμβάντων 182

Εκτίμηση των βοηθητικών μεταβλητών: Έλεγχος για μη παρατηρήσιμα χωρίς ομάδα σύγκρισης 182

Καθιστώντας την αξιολόγηση των επιπτώσεων περισσότερο χρήσιμη για σκοπούς πολιτικής 184

Καταγράφοντας ένα προαναλυτικό σχέδιο	185	Επίπτωση της ανισότητας στη μεγέθυνση:	
Ποιοτικές μέθοδοι	186	Εννέα αιτιώδεις διαύλοι	249
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.1		Μπορεί η μεγαλύτερη ανισότητα να είναι πηγή	
Οικονομετρία της ανάλυσης επιπτώσεων	190	κερδών αποδοτικότητας;	256
Τυχαιοποίηση	190	Ποιοι είναι οι ρόλοι του εθνικού κατακερματισμού	
Κατά ζεύγη ανάλυση βαθμολογίας τάσης	190	και της γενετικής ποικιλομορφίας;	258
Διαφορά στις διαφορές	191	Τι ρόλο παίζει η δικαιοσύνη στην ανάπτυξη;	259
Κλιμακούμενη είσοδος με πάνελ δεδομένων:		Μεγέθυνση χωρίς αποκλεισμούς	261
Εξάπλωση (roll-out) ενός προγράμματος	192	Συμπέρασμα: το αναπτυξιακό τρίγωνο μεγέθυνσης -	
Ασυνεχής παλινδρόμηση	192	ανισότητας - φτώχειας	262
Ανάλυση συμβάντων	192		
Εκτίμηση βοηθητικών μεταβλητών	193		
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.2		ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	
Αξιολόγηση επιπτώσεων σε μακροοικονομικό		Διεθνές εμπόριο και στρατηγικές	
επίπεδο	194	εκβιομηχάνισης	267
Οι πειρασμοί των παλινδρομήσεων μεταξύ χωρών	194	Ανοιγμα του εμπορίου	268
Οικονομικά ζητήματα στις παλινδρομήσεις		Κέρδη από το εμπόριο: Γιατί οι χώρες εμπορεύονται,	
μεταξύ χωρών	195	αλλά δεν κερδίζουν όλοι	271
Αξιολόγηση επιπτώσεων σε μακροοικονομικό		Απόλυτο, συγκριτικό και ανταγωνιστικό	
επίπεδο: Τι μπορεί να γίνει;	197	πλεονέκτημα	275
		Εμπορική πολιτική και δείκτες προστασίας	278
		Χρήση της εμπορικής πολιτικής για την ανάπτυξη:	
		Δασμοί και επιδοτήσεις	281
		Δυναμικά κέρδη από το εμπόριο: Η υποκαθιστούσα	
		τις εισαγωγές εκβιομηχάνιση ως στοίχημα	
		πολιτικής	285
		Εμπόριο και στρατηγικές εκβιομηχάνισης:	
		Πώς θα επιλέξουμε;	286
		Είναι το εμπόριο καλό για τη μεγέθυνση;	289
		Είναι το εμπόριο καλό για τη μείωση της φτώχειας;	292
		Εμπόριο και το περιβάλλον	294
		Εμπόριο και επισιτιστική ασφάλεια	298
		Η παρακμή του ΠΟΕ και απειλές κατά	
		της πολυμέρειας	300
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5		ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	
Ανάλυση της φτώχειας και της ευπάθειας	198	Εξηγώντας την οικονομική μεγέθυνση:	
Χαρακτηρισμός της ευημερίας: Επιλογή ενός δείκτη		Το μακροοικονομικό επίπεδο	304
για την ευημερία	200	Ο γρίφος της μεγέθυνσης	305
Διαχωρισμός των φτωχών από τους μη φτωχούς:		Γενική υποδειγματοποίηση της μεγέθυνσης	305
Επιλογή ενός ορίου φτώχειας (Z)	204	Η συσσώρευση κεφαλαίου για τη μεγέθυνση:	
Περιγραφή της φτώχειας: Προφίλ της φτώχειας		Το υπόδειγμα Harrod-Domar	307
και συσχετίσεις της φτώχειας	207	Αύξηση της παραγωγικότητας και εμπάθυνση	
Μέτρηση της φτώχειας: Επιλογή ενός δείκτη		των συντελεστών: Η λογιστική της μεγέθυνσης	
φτώχειας	209	στο υπόδειγμα του Solow	311
Δυναμική της φτώχειας και ευπάθεια: Μεταβατική		Ο ρόλος του αγροτικού τομέα στη μεγέθυνση:	
και χρόνια φτώχεια	217	Διαρθρωτικός μετασχηματισμός	317
Άλλες πτυχές της φτώχειας	223	Ο ρόλος του αγροτικού τομέα στη μεγέθυνση:	
Γεωγραφία της φτώχειας: Χάρτες φτώχειας	224	Υποδείγματα δυαδικής οικονομίας	318
Μείωση της φτώχειας: Οι σχετικοί ρόλοι		Ο ρόλος του αγροτικού τομέα στη μεγέθυνση:	
της αύξησης του εισοδήματος και		Άλλα υποδείγματα	323
των κοινωνικών προγραμμάτων	226		
Πώς ζουν οι ακραία φτωχοί;	230		
Υπάρχουν συμπεριφορικές παγίδες φτώχειας;	233		
		ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.1	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6		Λύση στο υπόδειγμα οικονομικής μεγέθυνσης	
Ανισότητα και αδικία	237	Solow	327
Περιγραφή και μέτρηση της ανισότητας	238		
Διάσπαση της ανισότητας	241		
Σχέση μεταξύ επιπέδου εισοδήματος (κατά κεφαλήν			
ΑΕΠ) και ανισότητας: Εμπειρικά δεδομένα			
σχετικά με την καμπύλη ανεστραμμένου U			
του Kuznets	242		
Η κριτική των Alvarado - Atkinson - Piketty - Saez	244		
Επίπτωση της αύξησης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ			
στη φτώχεια και την ανισότητα	245		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

- Ενδογενής οικονομική μεγέθυνση 331**
 Εξηγώντας τη μεγέθυνση 332
 Το πρόβλημα του συντονισμού στη μεγέθυνση 334
 Διαρθρωτικοί προσδιοριστικοί παράγοντες
 της μεγέθυνσης 337
 Συμπεριφορικοί προσδιοριστικοί παράγοντες
 της μεγέθυνσης 343
 Συμπέρασμα 345

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

- Διεθνή χρηματοοικονομικά και ανάπτυξη 348**
 Συναλλαγματικές ισοτιμίες και ανάπτυξη 349
 Νομίσματα των χωρών 349
 Ορισμοί: Ονομαστική, πραγματική και πραγματική
 σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία 350
 Καθεστώτα συναλλαγματικής ισοτιμίας 353
 Επιπτώσεις μιας αλλαγής της ΠΣΙ στα πραγματικά
 διαθέσιμα 358
 Τρία παραδείγματα συναλλαγματικών σοκ 360

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

- Πληθυσμός και ανάπτυξη 368**
 Ορισμοί: Δημογραφικές έννοιες 369
 Ορισμένα στοιχεία για τον παγκόσμιο πληθυσμό 373
 Ιστορία του παγκόσμιου πληθυσμού και
 δημογραφική μετάβαση 376
 Αίτια της αύξησης του πληθυσμού 377
 Πολιτική για τον πληθυσμό 385
 Άλλα ζητήματα πάνω στον πληθυσμό και
 την ανάπτυξη 390

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

- Εργασία και μετανάστευση 394**
 Εργασία και απασχόληση 395
 Μετανάστευση από την ύπαιθρο στις πόλεις 398
 Οι επιπτώσεις της μετανάστευσης 411
 Συμπέρασμα 418

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

- Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
 για τους φτωχούς 421**
 Η επανάσταση των μικροχρηματοδοτήσεων 422
 Το πρόβλημα του γενικού δανειστή 423
 Εμπορικές τράπεζες 425
 Τοπικές εταιρείες δανεισμού ή «τοκογλύφοι» 427
 Άτυπα ιδρύματα μικροχρηματοδότησης: Roscas 428
 Μικροχρηματοδότηση με ομαδικό δανεισμό 429
 Κοινοτικές τράπεζες και ομάδες αυτοβοήθειας 432
 Ιδρύματα μικροχρηματοδότησης με ατομικά δάνεια:
 Δανεισμός εγγύτητας 434
 Τοπικές πηγές πιστώσεων που βασίζονται
 σε διασυνδέσεις αλυσίδων αξίας 434

- Άλλα ζητήματα στον δανεισμό
 μικροχρηματοδοτήσεων 435
 Μπορούν να ασφαλιστούν οι φτωχοί; Η προϋπόθεση
 ασφάλισης βάσει δείκτη έναντι των καιρικών
 συνθηκών 439
 Μπορούν οι φτωχοί να αποταμιεύουν; Προσφέροντας
 ευκαιρίες και κίνητρα αποταμίευσης 446
 Διευκολύνοντας τις μεταφορές χρημάτων 449
 Συμπεράσματα πάνω στα ιδρύματα
 μικροχρηματοδότησης: Πόσο χρήσιμα
 είναι για τη μείωση της φτώχειας; 449

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

- Προγράμματα κοινωνικής βοήθειας και
 στόχευση 454**
 Κοινωνική βοήθεια στις στρατηγικές μείωσης
 της φτώχειας 455
 Μια τυπολογία των προγραμμάτων κοινωνικής
 βοήθειας 457
 Η στόχευση των κοινωνικών προγραμμάτων:
 Ωφέλειες και κόστη 462
 Σφάλματα κατά τη στόχευση: Σφάλματα αποκλεισμού
 (Τύπος I) και συμπερίληψης (Τύπος II) 463
 Μέθοδοι στόχευσης 464
 Ποιότητα της στόχευσης 473
 Αντισταθμίσιμα στη στόχευση 474
 Χρησιμοποιώντας προγράμματα δικτύων κοινωνικής
 ασφάλειας (SSN) με σκοπό την αύξηση
 της αποδοτικότητας και τη μεγέθυνση 478
 Αξιολόγηση επιπτώσεων των κοινωνικών
 προγραμμάτων: Ορισμένα παραδείγματα 480

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

- Βιώσιμη ανάπτυξη και περιβάλλον 486**
 Σχέσεις μεταξύ της ανάπτυξης, της διατήρησης πόρων
 και της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας 487
 Αρνητικές εξωτερικότητες 490
 Ελλιπή δικαιώματα ιδιοκτησίας 496
 Δημόσια αγαθά 498
 Προεξόφληση: Ιδιωτική έναντι κοινωνικής και
 εκθετική έναντι υπερβολικής 499
 Ο στόχος για βιωσιμότητα 501
 Διλήμματα στη σχέση περιβάλλοντος - ανάπτυξης 502
 Εισαγωγή νέων αγορών: Πληρωμές
 για περιβαλλοντικές υπηρεσίες 505

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

- Πόροι κοινής ιδιοκτησίας και προσδιοριστικοί
 παράγοντες της συνεργασίας 510**
 Γιατί υπάρχουν πόροι κοινής ιδιοκτησίας; 511
 Η οικονομική της χρήσης των πόρων κοινής
 ιδιοκτησίας 513
 Λόγοι για απαισιοδοξία σχετικά με τη συνεργατική
 συμπεριφορά 514

- Συνεργατικά αποτελέσματα σε μη συνεργατικά
παίγνια 515
- Προσδιοριστικοί παράγοντες της συνεργασίας και
της συλλογικής δράσης 519
- Γιατί έχει σημασία να διασφαλιστούν τα δικαιώματα
ιδιοκτησίας επί της γης για την οικονομική
ανάπτυξη 524
- Συμπεριφορικά παίγνια στην οικονομική
της ανάπτυξης 525

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

- Ανθρώπινο κεφάλαιο: Εκπαίδευση και υγεία 531**
- Γιατί είναι σημαντικές η εκπαίδευση και η υγεία
για την ανάπτυξη; 532
- Δείκτες και κατάσταση της εκπαίδευσης 533
- Τι καθορίζει τα επίπεδα της σχολικής φοίτησης; 536
- Απόδοση της εκπαίδευσης 544
- Προγράμματα υπό όρους μεταφοράς χρημάτων
(CCT): Το *Oportunidades* ως
περιπτωσιολογική μελέτη 546
- Δείκτες και κατάσταση της υγείας 548
- Τι καθορίζει τα επιτεύγματα στην υγεία; 551
- Επίπτωση της υγείας στα αναπτυξιακά
αποτελέσματα 555
- Πολιτικές υγείας 558

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

- Ο αγροτικός τομέας για την ανάπτυξη 566**
- Ο αγροτικός τομέας στην ανάπτυξη 567
- Η κατάσταση του παγκόσμιου αγροτικού τομέα 573
- Προσδιοριστικοί παράγοντες της αγροτικής
ανάπτυξης 580
- Επισιτιστική ασφάλεια στις αναπτυσσόμενες
χώρες 593
- Η πολιτική οικονομία του αγροτικού τομέα
για την ανάπτυξη 596

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

- Η αναπτυξιακή βοήθεια και
η αποτελεσματικότητά της 602**
- Επισκόπηση 603
- Βοήθεια: Η ιστορική προοπτική 604
- Η εξέλιξη της εξωτερικής βοήθειας 608
- Αντικαταστατότητα της εξωτερικής βοήθειας 609
- Αποτελεσματικότητα της βοήθειας
από μακροοικονομική προοπτική 611
- Αξιολόγηση των επιπτώσεων της εξωτερικής
βοήθειας από μικροοικονομική προοπτική 615
- Η πρακτική της εξωτερικής βοήθειας 616
- Στρατηγικές βοήθειας για μεγαλύτερη
αποτελεσματικότητα: Τι μπορεί να επιτευχθεί; 621
- Η διαμάχη σχετικά με την εξωτερική βοήθεια 624
- Συμπέρασμα: Προς μια νέα αρχιτεκτονική
της αναπτυξιακής βοήθειας 627

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

- Θεσμικές καινοτομίες και ανάπτυξη 633**
- Θεσμοί και ανάπτυξη 634
- Υποθέσεις στις οποίες βασίζεται η Νέα Θεσμική
Οικονομική 635
- Αποτυχίες της αγοράς που επάγονται από τα κόστη
συναλλαγής 636
- Απόκριση των θεσμών στις αποτυχίες της αγοράς 638
- Μηχανισμοί της θεσμικής αλλαγής 639
- Ένα παράδειγμα θεσμικής επιλογής: Συμβάσεις
επίμορτης αγροληψίας 642
- Άλλα παραδείγματα θεσμικών καινοτομιών
που συμβάλλουν στη μείωση του κόστους
συναλλαγής και/ή την αντιστάθμιση
των αποτυχιών της αγοράς 650

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

- Πολιτική οικονομία και ο ρόλος
του κράτους 656**
- Εισαγωγή 657
- Θεωρίες του κράτους 658
- Το λειτουργιστικό κράτος 660
- Το πλουραλιστικό κράτος: Η δημόσια επιλογή 663
- Η οικονομική της δημόσια αρχής: Προσοδοθηρία,
πολιτική επιρροή και διαφθορά 675
- Επτά στρατηγικές για τον περιορισμό
της προσοδοθηρίας 679
- Δημόσιες δαπάνες και ανάπτυξη: Ο ρόλος
των υποδομών 683

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

- Η οικονομική των αγροτικών νοικοκυριών 689**
- Η σημασία των αγροτικών νοικοκυριών 690
- Ορισμοί των αγροτικών νοικοκυριών 693
- Υποδείγματα συμπεριφοράς των αγροτικών
νοικοκυριών 697
- Αποκρίσεις στα σήματα της αγοράς:
Διαχωρισμός 700
- Καθαροί αγοραστές, καθαροί πωλητές
και επισιτιστική ασφάλεια 702
- Πρόσβαση στη γη: Ο ρόλος της αγροτικής
μεταρρύθμισης 704
- Μπορεί η οικογενειακή εκμετάλλευση να είναι
ανταγωνιστική και να επιβιώσει; 707
- Κίνδυνος και αυτασφάλιση στη συμπεριφορά
των νοικοκυριών 713
- Κατανομή των πόρων εντός του νοικοκυριού
και οι ρόλοι των φύλων 717

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 723